

miul III la Decada dramaturgiei originale din 1956, premiul I la Festivalul teatrelor din 1958, și o serie de premii individuale pentru interpretare și regie.

Ca actor, m-am format în mijlocul acestui colectiv. Mă număr printre acei tineri „norocoși” care au avut posibilitatea, la începutul carierei lor, să-și încerce forțele interpretând roluri diferite și de mare importanță: Ruy Blas, Romeo, Hamlet, la o vîrstă la care abordarea acestei partituri pare pentru mulți numai un vis. Spun sincer că, pe lângă aceste roluri, m-am pregătit cu aceeași conștiinciozitate și pentru rolurile din dramaturgia noastră contemporană. Am considerat interpretarea lui Keresztesi Bálint (*Zile obișnuite*), Tudor Popescu (*Nimic nu se pierde, dragul meu*), Andrei (*Passacaglia*) sau Anghel Dobrian (*Ștafeta nevăzută*) nu numai un act artistic, dar și un act de omenie, și un act politic. Dobrian a fost pentru mine nu numai un rol; căutările, zbuciumul, vinovăția, curajul și simțul lui de răspundere constituiau răspunsuri și pentru multe din căutările mele personale și pentru multe din problemele colectivului nostru artistic.

Ce am putea aduce mai bun ca omagiu în cinstea acestui mare eveniment? Modestele noastre rezultate, recunoștința, atașamentul nostru profund și un angajament: fiecare spectacol, fiecare rol să fie un act de cultură, un act de omenie și un act politic în sensul îmbogățirii morale și intelectuale a spectatorilor, alături de care sîntem nu numai martorii, dar și făuritorii vieții noastre noi.

Csiky András

director al Teatrului Maghiar de Stat
Satu Mare

În pas cu dezvoltarea regiunii

Într-un oraș ca Galați, centru de regiune cu un ritm de dezvoltare industrial-economică de mare impetuozitate, misiunea unui colectiv de teatru dobîndește o particularitate: activitatea sa se desfășoară — sau cel puțin ar trebui să se desfășoare — într-o dinamică corespunzătoare aceluși adevărat marș al izbinzilor înregistrate, cu răsunet și demnitate patriotică și partinică, de principalele obiective economice ale regiunii, antrenate în opera entuziastă de îndeplinire a sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea. De aceea, o asemenea instituție de cultură se află într-o permanentă alertă. Colectivul ei tinde deci să provoace în viața culturală a orașului impulsuri ce s-ar dori citeodată chiar „șocuri”, și care ar putea chiar să fie dacă unele încercări n-ar fi uneori sortite eșecului datorită faptului binecunoscut că dorințele nu sînt totdeauna direct proporționale cu posibilitățile. Mai ales, într-un moment de bilanț al realizărilor și al noilor angajamente, la sărbătoarea pe care o trăim, se cuvine să ne gîndim la aceste obligații față de viața orașului.

În orice caz, teatrul nostru se străduie în prezent, cu toată frăgezimea vîrstei lui (am serbat în octombrie zece ani de la înființare), să folosească micul lui bagaj de experiență și mai marele bagaj al altor instituții de artă surori, mai în etate, din țară și să-și indeplinească datoria, atrăgînd din ce în ce mai intens atenția populației gălățene. Notez că este vorba de o populație care atinge azi o cifră impunătoare și în continuă creștere, dar se cere menționat cu luciditate și sinceritate și faptul că o mare parte a acestui posibil public este alcătuită din flotanți sau chiar din seminavetiști. Asta n-ar fi poate de luat în seamă dacă n-ar exista în rîndurile „publicului posibil”, cum îl numeam mai sus, și o cantitate, deloc neglijabilă, de persoane sau familii care găsesc foarte adesea că au „treburi mai serioase” decît să vină la teatru. Evident, vine pe buzele oricui întrebarea: „dar oare teatrul, colectivul lui, conducerea lui fac totul pentru a înfrînge acele simptome de indiferență care mai dăinuie?”. Bineînțeles că nu, dar tot cu luciditate și sinceritate trebuie să recunoa-

ștem că problema raportului dintre cerere și ofertă în materie de producție spirituală nu este la fel de științific rezolvabilă pe cât este, în sistemul nostru socialist, în sfera producției bunurilor materiale. Ajungem la problemele deosebit de importante ale educației estetice a maselor și, în primul rînd, la dezbaterile a ceea ce ne-am deprins să numim gustul publicului. Gustul masei în materie de artă este în continuă creștere, acest lucru nu e discutabil. Dar, deși pare paradoxal, a fi întotdeauna pe gustul publicului înseamnă a nu fi niciodată cu o liniuță, dacă nu cu un grad, înaintea acestui gust.

Încerc să mă explic: comediile aduc întotdeauna, și în teatrele de pretutindeni, mai mult public, iar în regiuni acest lucru este de notorietate. Le urmează dramele așa-zise „puternice” și tragediile. Piese pe care în ultima vreme le numim, convențional, „de idei” aduc în sală lume mai puțină, chiar atunci cînd ele nu înseamnă, așa cum zicea Aurel Stărin, într-o piesă, „comedii la care nu ride nimeni”, sau —aș adăuga— drame la care nu plînge nimeni. Și, ca să închid clasificarea, cel mai puțin public aduc, fatal, spectacolele proaste, indiferent de... ba nu, rectific: aduc ceva public și spectacolele proaste cu piese foarte bune, sau spectacolele bune, foarte bune, cu piese mai slabe. Nu aduc public deloc spectacolele proaste cu piese proaste.

Deci, căutăm să jucăm cît mai bine, piese foarte bune. Pînă aici e simplu, dar dacă recunoaștem clasificarea de mai

sus, ne vedem înclinați, tentați a deveni un fel de instituție de „lăcrimă și hohot”, ceea ce nu înseamnă chiar „de artă” și nici măcar „de dramă și comedie”, ci cel mult „de dramă tare și de comedie tare”. Nu mai e simplu.

Căutînd, cu modestele noastre puteri, să găsim răspunsuri cît mai avantajoase unor asemenea întrebări, am ales calea sondajelor prin variație. Am urmărit o variație în repertoriu, de pildă. Ne-am decis să admitem pentru moment că și ideea diversității poate fi o idee de repertoriu. De aceea, am jucat în ultima vreme *Citadela sfărîmată* a lui Lovinescu, dar și *Comedia zorilor* de Mircea Ștefănescu. Am jucat mult hulita de presă *Floarea de cactus* de Barillet și Gredy, dar și pe Plaut, *Aulularia*. Dăm în premieră pe țară *Romeo și Julieta* de Shakespeare și piesa lui Mihail Drumeș, *Ca-n Codrul Ulășiei*.

Căutăm variație și în modalitățile de spectacol. Avem spectacole „gospodărești” (după expresia lui Valentin Silvestru, la o vizionare a *Surorilor Boga*, anul trecut), dar și „exces de regie” (Florian Nicolau despre *Mulț zgomot pentru nimic*, tot în stagiunea trecută). Jucăm spectacole cu amploare de distribuție, decor sau costumatie — lărgind sau în orice caz folosind la maximum suprafața și posibilitățile tehnice ale scenei noastre, modest dar nu nesatisfăcător utilizate — dar încercăm, sub egida studioului, și spectacolul de cameră. Mai mult: intenționăm, la sugestia unui articol din revista de specialitate, „Teatrul” (nr. 11 din 1965), să punem în scenă la sfîrșitul stagiunii o comedie muzicală, pentru care vom improviza, în spatele clădirii teatrului nostru, o grădină de vară, cu o capacitate de 350—400 de locuri.

Facem eforturi să adîncim și legăturile noastre cu spectatorii: turneele și deplasările obișnuite le adăugăm spectacole cu discuții, spectacole-afiș în întreprinderi și instituții din oraș, organizăm sau participăm la simpozioane etc.

Ceea ce am făcut e încă foarte puțin. Dar colectivul e decis să facă mai mult, de la zi la zi. Teatrul gălățean trebuie să devină fiu legitim al tuturor gălățenilor, iar gălățenii toți trebuie să devină părinți legitimi, pretențioși, dar cald atașați de teatrul lor. Este principalul obiectiv pe care ni-l propunem, în momentul sărbătoresc al aniversării partidului.

Ion Maximilian

regizor, director al Teatrului de Stat din Galați